

Ministerie van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 1 A
2513 AA S GRAVENHAGE

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
Telefoon (070) 333 44 44
Fax (070) 333 40 33
www.szw.nl

Ons kenmerk SZW/ARBO/P&G/40235
Datum 19 december 2007

Onderwerp Kamervragen van het lid Ulenbelt (SP)
Kenmerk 2070806000

Hierbij zend ik u de antwoorden op de Kamervragen van het lid Ulenbelt (SP) over de link tussen nachtdiensten en kanker.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

(J.P.H. Donner)

2070806000

Vragen van het lid Ulenbelt (SP) aan de Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over de *link tussen nachtdiensten en kanker*. (Ingezonden 4 december 2007)

Vraag 1

Wat is uw reactie op het bericht 'Nachtdienst verhoogt kans op kanker'?

Antwoord

Een mogelijke relatie tussen nachtwerk en een verhoogde kans op kanker, is geen nieuws. Gelijk toen hier signalen over kwamen is op verzoek van SZW een advies uitgebracht door de Gezondheidsraad¹. Dit advies geeft aan dat er een verband te zien is tussen het langdurig (tientallen jaren) verrichten van nachtwerk en het vaker (anderhalf keer zoveel) optreden van

¹ Gezondheidsraad 29 juni 2006, Nachtwerk en borstkanker: een oorzakelijk verband? Te downloaden via www.gr.nl

Ons kenmerk

borstkanker², maar dat nog niet geconcludeerd kan worden dat dit een oorzakelijk verband is. De toenmalige Staatssecretaris van SZW heeft zijn reactie vorig jaar (Tweede Kamer, vergaderjaar 2006/2007, 25883 nr. 89, 16 oktober 2006) aan de Tweede Kamer gemeld. Deze reactie hield in dat de mogelijkheden om aan te sluiten bij bestaand onderzoek zouden worden onderzocht (zie verder in het antwoord op vraag 4) en dat er geen maatregelen worden getroffen voordat een causale relatie is aangetoond (zie het antwoord op vraag 3).

Vraag 2

Welke gevolgen verbindt u aan de constatering van de kankerafdeling van de World Health Organization (WHO) dat nachtdiensten in dezelfde risicocategorie voor kanker horen als anabole steroïden, ultraviolette straling en uitlaatgassen bij dieselvebranding?

Antwoord

Het proces van classificatie van het International Agency of the Research on Cancer (IARC) van de WHO houdt in dat gekeken wordt naar humane en dierexperimentele studies. Afhankelijk van de bewijskracht van die studies wordt ingedeeld in risicocategorieën. In dit geval (ploegendienst waarbij het nacht- en dagritme wordt verstoord) wordt geconcludeerd dat er beperkt bewijs is uit humane studies maar voldoende bewijs uit dierstudies. De classificatie houdt dan in dat de werkzaamheid *waarschijnlijk kankerverwekkend is bij de mens*. Dit is geen nieuwe informatie ten opzichte van het advies van de Gezondheidsraad.

Vraag 3

Deelt u de mening dat deze constatering aanleiding geeft om het nachtwerken te beperken? Zo ja, op welke wijze? Zo neen, waarom niet?

Antwoord

Ik deel die mening niet op grond van het gestelde bij het antwoord op vraag 2. Het advies van de Gezondheidsraad geeft aan dat de onderzoeksresultaten geen basis vormen om, naast het huidige screeningsprogramma, voor vrouwen die langdurig nachtwerk verrichten speciale aanvullende maatregelen aan te bevelen. Indien zou blijken uit nieuw goed onderbouwd onderzoek dat er een oorzakelijk verband is, dan zouden gerichte maatregelen aan de orde kunnen zijn. Dit advies is overgenomen door de toenmalige Staatssecretaris van SZW.

² Momenteel is het voorkomen van borstkanker voor vrouwen gemiddeld 12 per 10.000 en voor vrouwen van 55 tot 64: 30 op 10.000 per jaar.

Ons kenmerk

Vraag 4

Is het onderzoek naar de link tussen nachtdiensten en borstkanker waartoe de Gezondheidsraad u vorig jaar adviseerde al uitgevoerd? Zo ja, kunt u de resultaten naar de Kamer zenden? Zo nee, waarom niet en bent u bereid dit onderzoek nog dit jaar te starten?

Antwoord

De Gezondheidsraad adviseerde om aan te sluiten bij lopend onderzoek of zelf onderzoek te initiëren. TNO heeft op verzoek van SZW de mogelijkheden hiertoe onderzocht met als resultaat dat deze er niet of zeer beperkt zijn. De mogelijkheid om zelf onderzoek te initiëren kost veel tijd (meer dan 10 jaar) en is kostbaar. Inmiddels is mij bovendien gebleken dat er lopend onderzoek is in de Verenigde Staten dat zowel de mogelijke relatie tussen borstkanker en nachtwerk als het onderliggende mechanisme betreft. Publicatie hierover is tussen nu en 5 jaar te verwachten. Er is geen reden om niet eerst de resultaten van dit lopende onderzoek in de Verenigde Staten af te wachten.